

Flora en Fauna onderzoek

Hoofdstraat 10 te Eext

Quick scan

**Flora en Fauna onderzoek
Hoofdstraat 10
Eext**

TONCKENS ECOLOGIE
Oosterweg 127
9751 PE Haren
06 23040548
www.tonckens.nl

uitvoering veldwerk
en foto's : J. Tonckens

IN OPDRACHT VAN:
W. Tonckens
Westervelde

11 januari 2011

Tonckens Ecologie is lid van het Netwerk Groene Bureaus
www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	DE FLORA- EN FAUNAWET IN HET KORT	5
2.1.1	Ontheffing en vrijstellingen	5
2.1.2	Gedragscodes	7
2.1.3	Beoordeling van aanvragen voor ontheffing	7
3	INVENTARISATIE	9
3.1	Landschap	9
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden	9
3.3	biotopen	9
3.4	Flora en fauna	11
4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
5	BRONNEN	14

1 Inleiding

Dit onderzoek bevat een quick scan beschermde flora en fauna van het pand Hoofdstraat 10 te Eext.

Ten behoeve van een voorgenomen bestemmingswijziging is het noodzakelijk om in te schatten of bestemmingswijziging en verbouw van het pand leidt tot eventuele schade aan beschermde flora en fauna. Onderdeel van de bestemmingswijziging is het slopen van de bestaande schuur om plaats te maken voor nieuwbouw. Het voorhuis van de boerderij blijft ongewijzigd, zij het dat hier groot onderhoud noodzakelijk is. De buitenomgeving zal opnieuw worden ingericht, in verband met de beoogde functie als gastenverblijf/restaurant.

In deze quick scan wordt onderzocht of er wettelijk beschermde planten en dieren in het plangebied voorkomen en of er mogelijk verbodsbepalingen worden overtreden. Het onderzoek heeft het karakter van een quick scan.

Werkwijze Quick scan

Een quick scan flora en fauna bestaat uit een inspectie van het perceel en de omgeving. Het geheel wordt onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren door middel van het zoeken naar sporen, en het inschatten van de kans op het voorkomen van beschermde planten en dieren die op het moment van onderzoek niet zichtbaar zijn. Het opnemen van de aard en de toestand van de aanwezige biotopen speelt een belangrijke rol bij het bepalen van de mogelijke geschiktheid van het terrein voor beschermde soorten. De gegevens uit het veldbezoek worden gecombineerd met een studie van bestaande gegevens en gebiedbeschrijvingen. Doordat van veel soorten de verspreiding in de provincie Drenthe redelijk goed bekend is, is het mogelijk een inschatting te maken van de aanwezige soorten. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en verspreidingskaarten die via internet zijn te raadplegen. De quick scan leidt tot een lijst met zeker of mogelijk aanwezige beschermde soorten in de invloedssfeer van het plangebied. Op grond van de aard van de ingreep is het mogelijk een inschatting te maken van het optreden van schade, in de zin van het overtreden van verbodsbepalingen. Vervolgens is nagegaan of er vrijstellingen gelden voor de aanwezige soorten. Tot slot worden aanbevelingen gedaan voor het zoveel mogelijk beperken van schade. Indien er het vermoeden bestaat van de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten is nader onderzoek vereist om tot een onderbouwde ontheffingsaanvraag te komen.

2 De Flora- en faunawet in het kort

De Flora- en faunawet is in 2002 in werking getreden. In de Flora- en faunawet is bepaald dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen of deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (Art. 2, het 'zorgplichtartikel').

De Flora- en faunawet bevat tevens een aantal verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke projecten, plannen en ingrepen zijn opgenomen in artikel 8 (betreffende planten op hun groeiplaats) en 9 tot en met 12 (betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving). Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Artikel 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11 Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Tekstkader 1: Verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet die van belang zijn bij ruimtelijke ingrepen

2.1.1 Ontheffing en vrijstellingen

De wet biedt in artikel 75 de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen voor overtreding van de verboden uit de artikelen 8 tot en met 18. Vergunningen worden uitsluitend verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend als aan bepaalde voorwaarden van zorgvuldigheid is voldaan. Zo mag door de inbreuk op het verbod geen gevaar bestaan voor de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort in het betrokken gebied.

In het kader van een Algemene Maatregel van Bestuur, het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten', is geregeld dat onder verschillende voorwaarden vrijstellingen gelden. Het Ministerie heeft hiervoor de beschermde soorten ingedeeld in 3 tabellen. Vogels vallen onder een apart beschermingsregime.

Tabel 1 (beschermingsniveau 1)

Hieronder vallen algemeen voorkomende zoogdieren, bruine kikker, groene kikker en gewone pad, kleine watersalamander, een aantal mierensoorten, de wijngaardslak en algemeen voorkomende beschermde planten.

Voor soorten van tabel 1 geldt een **vrijstelling indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of indien sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen**. Dit is het geval bij bijvoorbeeld het maaien van bermmen, landbouwkundig gebruik, recreatief gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw of natuurbouw. **Voor andere activiteiten is een ontheffing nodig**. Er wordt getoetst op het criterium: **'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'**.

Tabel 2 (beschermingsniveau 2)

Hieronder vallen de meeste van de beschermde plantensoorten, alpenwatersalamander en levendbarende hagedis, moerasparelmoervlinder en vals heideblauwtje, bempje, kleine modderkruiper, meerval, rivierdonderpad, vliegend hert en rivierkreeft.

Voor soorten van tabel 2 geldt een **vrijstelling** voor dezelfde activiteiten genoemd onder niveau 1, **mits er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode**. Is er geen gedragscode, dan moet er ontheffing worden aangevraagd. Deze wordt getoetst aan het criterium: **de activiteit doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort** ('lichte toets'). Voor alle vogelsoorten wordt getoetst aan de onder niveau 3 genoemde criteria ('uitgebreide toets').

Tabel 3 (beschermingsniveau 3)

Hieronder vallen bijvoorbeeld de das, boommarter, eikelmuis, veldspitsmuis, waterspitsmuis, zeehond, de meeste amfibieën en reptielen, alle soorten vleermuizen, een aantal vissen, vlinders en libellen en enkele bijzondere plantensoorten en kevers. Deze tabel is samengesteld uit:

- soorten die aangewezen in bijlage I van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten
- soorten die aangewezen zijn op grond van bijlage IV van de Habitatrictlijn.

Voor de soorten uit bijlage I van het Vrijstellingenbesluit geldt een **vrijstelling** indien de activiteiten zijn te kwalificeren als **bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik** en mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde **gedragscode**. Voor artikel 10 kan geen ontheffing worden verleend. Voor activiteiten die vallen onder **ruimtelijke inrichting of ontwikkeling** geldt geen vrijstelling. Hiervoor is een **ontheffing** nodig. De aanvraag wordt getoetst aan het volgende criterium: **er is sprake van een bij wet genoemd belang, én er is geen alternatief, én de activiteit doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort** ('uitgebreide toets').

Voor soorten uit bijlage IV van de Habitatrictlijn is sinds een uitspraak van de Raad van State geen ontheffing meer mogelijk voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Alleen wettelijke belangen die in de Habitatrictlijn worden genoemd vormen een grond voor ontheffingverlening. Dit zijn: het belang van bescherming van flora en fauna, het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid en andere dwingende redenen van groot openbaar belang.

Vogels

Vogels vormen een aparte categorie naast de bovengenoemde beschermingsniveaus. Voor vogels is geen vrijstelling mogelijk in het geval van ruimtelijke ingrepen. Werkzaamheden dienen daarom zo uitgevoerd en gepland te worden dat er geen schade kan optreden. Dit betekent dat er gewerkt moet worden buiten de periode dat er broedende vogels aanwezig zijn. Voor een aantal soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn. LNV heeft een lijst opgesteld van soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, hieronder vallen boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw. Daarnaast hanteert LNV een lijst met soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan inventarisatie wel gewenst is.

2.1.2 Gedragcodes

Op grond van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode geldt een vrijstelling van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet voor soorten genoemd die vallen onder beschermingsniveau 2.

De vrijstelling is bedoeld voor het **bestendig gebruik** en voor **werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud, en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting**.

Voor soorten die vallen onder beschermingsniveau 3 en vogels geldt op grond van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling voor de artikelen 8, 9, 11 en 12 van de Flora- en faunawet. De vrijstelling is bedoeld voor het **bestendig (blijvend) gebruik** en voor **werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud**. De vrijstelling geldt niet voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Een gedragscode moet minstens dezelfde waarborgen bieden als een afzonderlijke ontheffing vanuit de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Dit betekent dat gedragscodes concreet moeten zijn. In een gedragscode staat op welke manier invulling wordt gegeven aan zorgvuldig handelen. Een gedragscode leidt daarom tot zorgvuldig handelen met beschermde soorten zodat:

- de werkzaamheden geen wezenlijk negatieve invloed hebben op de beschermde soorten.
- schade aan beschermde soorten zo veel mogelijk wordt voorkomen of beperkt. Meestal is een inventarisatie van soorten nodig voordat de werkzaamheden beginnen. Maatregelen zijn bijvoorbeeld: het markeren van bomen of nesten (in het veld en/of op een kaart), het werken buiten het broed- of paarseizoen, of een geleidelijke, gefaseerde uitvoering van werkzaamheden, zodat dieren de tijd krijgen om uit te wijken naar een ander leefgebied.

Er zijn momenteel een groot aantal goedgekeurde gedragscodes beschikbaar. Zo is er een gedragscode voor de Waterschappen, een gedragscode Zorgvuldig bosbeheer en een gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector. Een ieder kan de gedragscodes gebruiken, zolang de voorgeschreven werkwijzen uit de betreffende gedragscode worden opgevolgd. Wanneer gebruik wordt gemaakt van een gedragscode voor een bepaald werk is het altijd belangrijk om aantoonbaar, dat wil zeggen goed gedocumenteerd, volgens deze gedragscode te werken. De inhoud van de gedragscode moet bijvoorbeeld worden opgenomen in werkprotocollen.

Voor een overzicht van goedgekeurde gedragscodes zie www.minlnv.nl

2.1.3 Beoordeling van aanvragen voor ontheffing

Ontheffing kan aangevraagd worden bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Formulieren en toelichtingen zijn te vinden op het Invloket (www.hetlnvloket.nl).

Indien schade aan zwaarder beschermde soorten optreedt (tabel 2 en 3) zijn er in principe twee mogelijkheden:

1. mitigerende maatregelen treffen

Voorkomen van overtreding van de Flora- en faunawet door voordat begonnen wordt met het project mitigerende maatregelen aan Dienst Regelingen voor worden gelegd. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Als deze veilig worden gesteld door vooraf mitigerende maatregelen te treffen is er mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat de maatregelen voldoende zijn kunnen ze vóóraf beoordeeld worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat u zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft u bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen uw project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

2. Ontheffing aanvragen

Kan de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort niet worden gegarandeerd worden door mitigerende maatregelen dan dient een reguliere ontheffingsaanvraag ingediend te worden. Bij de beoordeling stelt Dienst Regelingen de vragen:

1. In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
2. Is er een wettelijk belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
3. Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
4. Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?
5. Dienst Regelingen beoordeelt vervolgens of het wettelijk belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en).

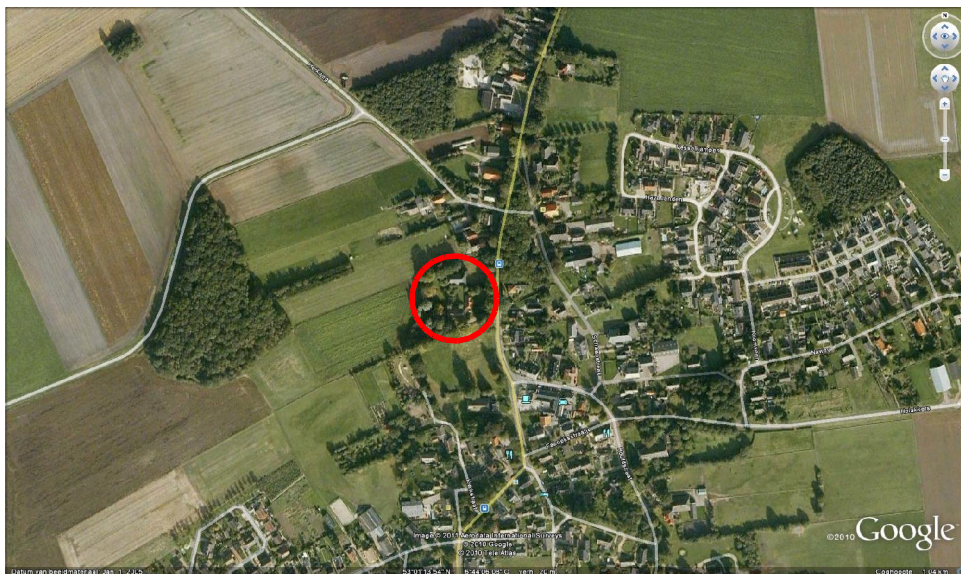
3 Inventarisatie

3.1 Landschap

Het dorp Eext bestaat uit een combinatie van verschillende brinken, waaromheen van oudsher de boerderijen en woningen geschaard waren. Hoofdstraat 10, de boerderij is gebouwd in de twintiger jaren van de vorige eeuw, ligt met het woonhuis richting een met eiken begroeide dorpsbrink. De achterzijde met de schuren is gericht op de es (Groot es). Men kijkt er uit op een bosje op de es, waarschijnlijk een voormalig 'holt', gezien de ligging aan de rand van de es.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden

Eext maakt deel uit van het nationaal beek en esdorpenlandschap Drentsche A. De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn de Drentsche A en het Drouwenerzand. Op grond van de afstand tot deze gebieden zijn geen effecten op Natura 2000 te verwachten.

Afbeelding 1: Ligging Hoofdstraat 10 te Eext

3.3 biotopen

Voor de boerderij bevindt zich een aangelegde voortuin met gazon en diverse heersters maar ook spontane opslag van bomen en struiken (berk, es, beuk). Achter de boerderij bevindt zich het voormalige erf. Hier staan enkele grote monumentale bomen waaronder een kastanje, een linde en beuk. Ook staan er enkele grote schietwilgen. Verder is er gazon aanwezig en staan er diverse groepen met struiken als hazelaar, vlier, es, kardinaalsmuts. Door achterstallig onderhoud zijn er grote delen begroeid met braamstruweel. Hier en daar groeit klimop.

In de tuin zijn enkele fruitbomen aanwezig (appel, peer).

Achter de boerderij is een natte laagte aanwezig die in de nate (winter)periode water bevat. De omgeving van de boerderij bevat door het natuurlijke karakter, de beplanting en de vele overhoekjes allerlei kleinschalige biotopen voor planten en dieren. Ook stenen muurtjes en houtstapels zijn geschikt als verblijfplaats voor dieren.

Afbeelding 2: Voorzijde

Afbeelding 3: Achterzijde

3.4 Flora en fauna

flora

De gazons zijn potentieel geschikt als groeiplaats van bosgeelster. Deze zeldzame soort is bekend van diverse dorpen op de Hondsrug, waaronder Eext. De groeiplaats bestaat uit betreden grazige plaatsen onder bomen in de bebouwde kom. Het kan in de berm langs de Hoofdstraat of in de voortuin verwacht worden. Het is een vroege (maart-mei) maar vrij onopvallende bloeier, die oppervlakkig met speenkruid wordt verward. De soort staat vermeld op de Rode lijst van bedreigde planten maar is niet beschermd. Overige beschermde wilde plantensoorten worden niet verwacht.

Rondom de boerderij zijn allerlei kleinschalige biotopen aanwezig voor dieren.

vogels

De bomen en struiken bieden broedgelegenheid voor kleine zangvogels. Grotere nesten of horsten zijn niet aangetroffen. In de schuur van de boerderij, zowel als in de naastgelegen bijschuur zijn sporen aangetroffen van een kerkuil. De braakballen wijzen erop dat de schuur regelmatig wordt gebruikt als verblijfplaats. Er waren geen verse ballen aanwezig, waaruit blijkt dat de kerkuil deze schuur niet permanent gebruikt. Er is geen uilenkast aanwezig en de schuur wordt niet gebruikt om te broeden. Er is navraag bij de kerkuilenwerkgroep van het IVN Aa en Hunze, het blijkt dat er in Eext diverse broedparen aanwezig zijn verschillende boerderijen (Lambertus Slatius). Er zijn geen broedgevallen van kerkuilen aan de Hoofdstraat 10 bekend.

Indien de boerderij gebruikt wordt door huismussen, dan zijn deze nestplaatsen jaarrond beschermd.

amfibieën

De overhoekjes, stapels met stenen bieden overwinteringsplaatsen aan amfibieën (gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander). De buitenruimte vormt een goed landbiotoop voor deze soorten. De natte laagte kan in het voorjaar wordt mogelijk gebruikt worden als voortplantingsplaats voor amfibieën.

kleine zoogdieren

De ruim aanwezige ruigtes bieden veel schuilplaatsen voor kleine zoogdieren zoals bosmuis, rosse woelmuis, huisspitsmuis en bosspitsmuis, egel en mol. Er zijn geen sporen aangetroffen van marterachtigen. De aanwezigheid zou zich verraden door de keutels.

Vleermuizen

Vleermuizen genieten strenge bescherming op grond van de flora en faunawet. De schuur is beoordeeld op geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

De bomen in het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen in verband met het ontbreken van holtes, scheuren of loshangende schors. De schuur ontbeert een spouwmuur of geschikte dakconstructie voor vleermuizen waardoor deze ongeschikt is voor vleermuizen. Het voorhuis is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

4 Conclusies en aanbevelingen

De voorgenomen ontwikkeling laat de bestaande landschapsstructuren in stand. De karakteristieke monumentale bomen worden gespaard, waardoor het karakter van de boerderij in het dorpsbeeld niet ingrijpend gewijzigd wordt.

Rond de boerderij zijn diverse beschermde soorten aanwezig. Het voorkomen van beschermde soorten betekent dat hier bij sloop-, bouw- en renovatiewerkzaamheden rekening mee moet worden gehouden. Het gaat dan met name om broedvogels, amfibieën en kleine zoogdieren en mogelijk de bosgeelster. Het betreft soorten met een laag beschermingsniveau, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling (zg tabel 1 soorten, zie hoofdstuk 2 voor toelichting), maar ook zwaarder beschermde soorten zoals vogels en vleermuizen. Dit betekent dat er gezorgd moet worden dat geen schade aan deze soorten kan optreden, door nest en voortplantingslocaties te ontzien en te behouden. Omdat deze quick scan in de winterperiode is opgesteld kan aanwezigheid van zwaarder beschermde niet met zekerheid worden uitgesloten. Daarom worden hieronder aanwijzingen gegeven hoe om te gaan met deze soorten indien zij verblijfplaatsen blijken te hebben in of rond het pand. Voor zover nu kan worden voorzien kunnen overtredingen van de flora en faunawet worden voorkomen door bij de werkzaamheden rekening te houden met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten en gepaste maatregelen te nemen. Dit is hieronder uitgewerkt.

bosgeelster

In het voorjaar kan worden nagegaan er exemplaren van bosgeelster rond de boerderij aanwezig zijn. Indien dit het geval is kunnen de groeiplaatsen worden ontzien door deze af te zetten met lint (later in het jaar zijn de planten bovengronds afgestoreven en niet meer te herkennen). Hierdoor wordt voorkomen dat tijdens de bouw de groeiplaatsen beschadigd raken. Overigens kan enige lichte bodemverstoring gunstig zijn voor de verspreiding van bosgeelster.

amfibieën

Het poeltje achter de boerderij wordt mogelijk gebruikt als voortplantingswater door amfibieën. Dempen van het poeltje in de voortplantingsperiode (maart-agustus) dient vermeden te worden. Het is goed mogelijk nieuw voortplantingswater elders aan te leggen.

huismus

De boerderij heeft mogelijk een functie als broedgebied voor de huismus. Nestplaatsen van huismus zijn jaarrond beschermd. Indien blijkt dat huismussen broeden in het pand dient bij de verbouw vervangende nestgelegenheid aangeboden te worden. Door in de nieuwbouw nestgelegenheid te creëren wordt de functie duurzaam behouden. In dat geval hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

kerkuil

Door het slopen van de schuur ten behoeve van nieuwbouw wordt een rust- en verblijfplaats van de kerkuil verstoord. Omdat het gaat om een verblijfplaats die niet als vaste verblijfplaats kan worden aangemerkt (de schuren worden onregelmatig gebruikt)

zijn deze niet aan te merken als *vaste* rust en verblijfplaatsen. Art 11 van de flora en faunawet is daarom niet van toepassing. Bovendien wordt een naastgelegen vrijstaande schuur ook regelmatig door de kerkuil gebruikt. De kerkuil behoudt dus de mogelijkheid deze naastgelegen schuur te gebruiken indien de schuur achter de boerderij wordt gesloopt en er nieuwbouw wordt gepleegd.

Verder zijn er diverse maatregelen te nemen voor kerkuilen zoals het ophangen van een (tijdelijke) kerkuilenkast achter de boerderij, in een van de grote monumentale bomen. Dit kan in de aanwezige linde, beuk, of kastanje. Bovendien kan overwogen worden nieuwe verblijfplaats voor kerkuilen te reserveren in het te bouwen gastenverblijf. De kerkuilenwerkgroep is graag bereid mee te denken.

broedvogels

Bij het verwijderen van bomen en/of beplanting dient verstoring van broedvogels te worden voorkomen. Bomen en/of beplanting waarin nesten zijn vastgelegd dienen buiten het broedseizoen verwijderd te worden. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn gepland (globaal half maart- half juli) kunnen deze worden uitgevoerd indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Dit kan door voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden de bomen en/of beplanting te controleren op nesten.

vleermuizen

Het is mogelijk dat specifiek gewone dwergvleermuis en laatvlieger van de bebouwing gebruik maken. Op dit moment is het niet mogelijk dit vast te stellen. De gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet (tabel 3). Met name werkzaamheden aan het voorhuis kunnen gevolgen hebben op deze twee soorten. Omdat in de directe omgeving van het plangebied veel geschikt leefgebied voor vleermuizen aanwezig is, hebben de geplande werkzaamheden geen negatieve gevolgen voor de gunstige staat van instandhouding. Nader onderzoek in een periode dat de dieren weer actief zijn, wordt aanbevolen omdat op voorhand niet is in te schatten of er verblijfplaatsen aanwezig zijn en welke maatregelen nodig zijn. Over het algemeen is het goed mogelijk vervangende verblijfplaatsen te creëren, mocht dit aan de orde zijn.

5 Bronnen

Centraal Bureau voor de Statistiek. Register Biodiversiteit, CD-rom; Bio Base 1997. Voorburg.

Dienst Landelijk Gebied. Handreiking Flora en Faunawet. Werkdocument. Oktober 2006. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Meijden, R. van der. 1990. Heukels' Flora van Nederland; Wolters Noordhof Groningen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2005. Buiten aan het werk. Brochure over de flora en faunawet.

Besluit van 28 november 2000. Stb. 525, houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten), laatstelijk gewijzigd bij besluit van 10 september 2004, Stb 501.

Internet

Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland. www.ravon.nl.

Ministerie van LNV. Natuurwetgeving. Te raadplegen via www.minlnv.nl

Natuurloket. Gegevens over beschermde gebieden en soorten. www.natuurloket.nl

Digitale Natuuratlas Fryslan. Te raadplegen via www.fryslan.nl